

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu attiecību veicināšana saskaņā ar Lisabonas līgumu

P6_TA(2009)0388

Eiropas Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūcija par Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu attiecību veicināšanu saskaņā ar Lisabonas līgumu (2008/2120(INI))

(2010/C 212 E/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Amsterdamas līgumam pievienoto protokolu par dalībvalstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā,
- ņemot vērā Amsterdamas līgumam pievienoto protokolu par subsidiaritātes un proporcionalitātes principu piemērošanu,
- ņemot vērā Lisabonas līgumu, jo īpaši ES līguma 12. pantu,
- ņemot vērā Lisabonas līgumam pievienoto Protokolu par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā, jo īpaši tā 9. pantu,
- ņemot vērā Lisabonas līgumam pievienoto Protokolu par subsidiaritātes un proporcionalitātes principu piemērošanu,
- ņemot vērā 2002. gada 7. februāra rezolūciju par Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu attiecībām Eiropas integrācijas procesā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2003. gada 27. janvāra pamatnostādnes par attiecībām starp valdībām un parlamentiem Kopienas jautājumos (obligātie norādījumi; "Kopenhāgenas parlamentārās pamatnostādnes") ⁽²⁾, kuras pieņemtas Kopienas un Eiropas Savienības parlamentu Eiropas lietu komiteju XXVIII konferencē (COSAC),
- ņemot vērā 2008. gada 21. jūnija pamatnostādnes par parlamentu sadarbību Eiropas Savienībā ⁽³⁾,
- ņemot vērā XL COSAC 2008. gada 4. novembra Parīzes sanāksmes secinājumus, jo īpaši 1. punktu,
- ņemot vērā Īrijas parlamenta apakšpalātas 2008. gada novembra ziņojumu par Īrijas nākotni Eiropas Savienībā, jo īpaši kopsavilkuma 29.–37. punktu, kurā prasa pastiprināt dalībvalstu valdību kā Padomes locekļu parlamentāro uzraudzību,
- ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
- ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas un Attīstības komitejas atzinumus (A6-0133/2009),

⁽¹⁾ Pieņemta saskaņā ar Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu A5-0023/2002 (G. Napolitano ziņojums) (OV C 284 E, 21.11.2002., 322. lpp.).

⁽²⁾ OV C 154, 2.7.2003., 1. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Savienības dalībvalstu parlamentu priekšsēdētāju konferencē 2008. gada 20.–21. jūnijā Lisabonā pieņemtā pārstrādātā redakcija.

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

- A. tā kā pēdējā Eiropas Parlamenta rezolūcija par sadarbību ar dalībvalstu parlamentiem tika pieņemta 2002. gadā, ir pienācis laiks pārvērtēt to;
- B. tā kā ES līmenī pilsoņi tiek tieši pārstāvēti Eiropas Parlamentā, un dalībvalstis Padomē pārstāv to attiecīgās valdības, kas par savu darbību saskaņā ar demokrātijas principiem atbild savu valstu parlamentiem (skatīt EK līguma 10. pantu Lisabonas līguma redakcijā); tādēļ nepieciešamās Eiropas Savienības parlamentarizācijas pamatā jābūt diviem pilāriem — no vienas puses, Eiropas Parlamenta pilnvaru palielināšanai saistībā ar visiem Savienības lēmumiem un, no otras puses, dalībvalstu parlamentu pilnvaru palielināšanai saistībā ar to attiecīgajām valdībām;
- C. tā kā Eiropas Konventā ir bijusi teicama sadarbība starp dalībvalstu parlamentu un Eiropas Parlamenta pārstāvjiem, kā arī starp Eiropas Parlamenta un kandidātvalstu parlamentu pārstāvjiem;
- D. tā kā pārdomu periodā ir atklājies, ka noteiktām tēmām veltītās parlamentu apvienotās sanāksmes ir lietderīgas, un tāpēc arī turpmāk varētu izmantot šo instrumentu jauna konventa sasaukšanas gadījumā vai līdzīgos gadījumos;
- E. tā kā pēdējo gadu laikā sadarbība starp Eiropas Parlamentu un dalībvalstu parlamentiem ir uzlabojusies un dažādojusies, un arvien vairāk pasākumu īsteno gan parlamentu, gan arī parlamenta komiteju līmenī;
- F. tā kā turpmākajā attiecību veicināšanā ir jāņem vērā pašreizējās atšķirīgās pieredzes priekšrocības un trūkumi;
- G. tā kā jaunās, ar Lisabonas līgumu dalībvalstu parlamentiem piešķirtās pilnvaras, jo īpaši attiecībā uz subsidiaritātes principu, mudina tos jau sākuma posmā iesaistīties politikas veidošanā ES līmenī;
- H. tā kā visiem parlamentu sadarbības veidiem ir jābūt saskaņā ar diviem pamatprincipiem — palielinātu efektivitāti un parlamentāro demokratizāciju;
- I. tā kā Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu primārais uzdevums un funkcija ir piedalīties likumdošanas lēmumu pieņemšanas procesā un rūpīgi pārbaudīt politiskās izvēles gan valstu, gan Eiropas līmenī; tā kā līdz ar to cieša sadarbība vispārējās labklājības interesēs nekādā gadījumā nav lieka, jo īpaši saistībā ar ES tiesību aktu transponēšanu dalībvalstu tiesību aktos;
- J. tā kā ir lietderīgi izstrādāt politiskās pamatnostādnes, saskaņā ar kurām Eiropas Parlamenta pārstāvji un struktūrvienības var noteikt turpmāk veicamos pasākumus sadarbībā ar dalībvalstu parlamentiem un īstenot Lisabonas līguma noteikumus saistībā ar dalībvalstu parlamentiem,

Lisabonas līguma ieguldījums attiecību veicināšanā

1. atzinīgi vērtē dalībvalstu parlamentu pienākumus un tiesības, kas tiem piešķirtas saskaņā ar Lisabonas līgumu, kas ir “parlamentu līgums”, kurš veicina šo parlamentu lomu Eiropas Savienības politiskajos procesos; uzskata, ka šīs tiesības var iedalīt trīs kategorijās:

Informācija par:

— brīvības, drošības un tiesiskuma jomas politikas novērtējumu;

— Pastāvīgās iekšējās drošības komitejas procedūrām;

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

- Līgumu grozījumu priekšlikumiem;
- pieteikumiem, lai kļūtu par Eiropas Savienības dalībvalsti;
- vienkāršoto Līguma pārskatīšanu (sešus mēnešus iepriekš);
- priekšlikumiem Līguma papildināšanas pasākumiem;

Aktīva dalība:

- Eiropas Savienības darbības nodrošināšanā ("jumta" noteikums);
- kopā ar Eiropas Parlamentu Eiropola un *Eurojust* pārraudzībā;
- konvencijās par Līguma grozījumiem;

Iebildumi pret:

- tiesību aktiem, kas nav atbilstoši subsidiaritātes principam, izmantojot "dzeltenās kartes" un "oranžās kartes" procedūras;
- Līguma grozījumiem vienkāršotajā procedūrā;
- tiesu iestāžu sadarbības pasākumiem civillietās (ģimenes tiesību lietās);
- subsidiaritātes principa pārkāpumiem, iesniedzot prasību Eiropas Kopienu Tiesā (ja to atļauj dalībvalstu tiesību akti);

Pašreizējā sadarbība

2. ar gandarījumu atzīmē, ka pēdējo gadu laikā attiecības ar dalībvalstu parlamentiem un to deputātiem ir attīstījušās diezgan pozitīvi, tomēr līdz šim nepietiekami lielā apjomā, jo īpaši īstenojot šādus kopīgus pasākumus:

- kopīgas parlamentu sanāksmes par horizontālajiem jautājumiem, kas neietilpst tikai vienas komitejas atbildības jomā;
- regulāras apvienotās komitejas sanāksmes vismaz divas reizes semestrī;
- *ad hoc* parlamentu sanāksmes komiteju līmenī pēc Eiropas Parlamenta vai arī tās dalībvalsts parlamenta iniciatīvas, kura ir Eiropas Savienības Padomes prezidējošā dalībvalsts;
- parlamentu sanāksmes komiteju priekšsēdētāju līmenī;
- sadarbība parlamentu priekšsēdētāju līmenī Eiropas Savienības dalībvalstu parlamentu priekšsēdētāju konferencē;
- dalībvalstu parlamentu deputātu apmeklējumi Eiropas Parlamentā, lai piedalītos atbilstošo specializēto komiteju sanāksmēs;

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

- Eiropas līmeņa sanāksmes politiskajās grupās, kurās ar Eiropas Parlamenta deputātiem tiekas visu dalībvalstu politiķi;

Turpmākā sadarbība

3. uzskata, ka starp Eiropas Parlamentu un valstu parlamentiem ir jāveido jauni pirms un pēc likumdošanas procesa risināmu dialogu veidi;
4. mudina dalībvalstu parlamentus stiprināt savus centienus, lai panāktu, ka valstu valdības uzņemas atbildību par savu ES līdzekļu izmantošanas pārvaldību; aicina dalībvalstu parlamentus pārbaudīt valsts ietekmes novērtējumu kvalitāti un to, kādā veidā valsts valdības savos tiesību aktos transponē ES tiesību aktus un īsteno ES politiku un finansējuma programmas valsts, reģionālajā un vietējo iestāžu līmenī; pieprasa dalībvalstu parlamentiem stingri uzraudzīt to ziņojumu iesniegšanu, kuri attiecas uz Lisabonas programmas valsts rīcības plāniem;
5. uzskata, ka būtu lietderīgi atbalstīt dalībvalstu parlamentus tiesību aktu projektu pārbaudēs, pirms tos izskata Savienības likumdevējs, kā arī šo valstu valdību efektīvās pārbaudēs tad, kad tās darbojas Padomē;
6. uzskata, ka regulāras divpusējas apvienotās komitejas sanāksmes, ko rīko atbilstošās specializētās komitejas, un *ad hoc* parlamentu sanāksmes komiteju līmenī, kuras notiek pēc Eiropas Parlamenta aicinājuma, sniedz iespēju savlaicīgi risināt dialogu par spēkā esošajiem vai paredzamajiem tiesību aktiem vai politiskajām iniciatīvām, un tādēļ šīs sanāksmes ir jāsaģlabā un sistemātiski jāpilnveido, pastāvīgi sadarbojoties ar atbilstīgajām komitejām; uzskata, ka pirms vai pēc šādām sanāksmēm varētu notikt divpusējas *ad hoc* komiteju sanāksmes par īpašiem dalībvalstu jautājumiem un ka Komiteju priekšsēdētāju konference varētu sagatavot un koordinēt specializēto komiteju un dalībvalstu parlamentu darba programmu;
7. konstatē, ka arī Eiropas Parlamenta specializēto komiteju priekšsēdētāju un dalībvalstu parlamentu sanāksmes, piemēram, Ārlietu komitejas, Konstitucionālo jautājumu komitejas un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas sanāksmes, neskatoties uz ierobežoto dalībnieku skaitu, ir informācijas un viedokļu apmaiņas instruments;
8. uzskata, ka sadarbības veidi, kas nav minēti iepriekš, varētu sniegt efektīvu ieguldījumu Eiropas politiskās telpas veidošanā, un tādēļ tie jāattīsta un jādažādo;
9. šajā sakarībā atzinīgi vērtētu jauninājumus dalībvalstu parlamentu līmenī, piemēram, piešķirot Eiropas Parlamenta deputātiem tiesības reizi gadā tikt uzaicinātiem uzstāties dalībvalstu parlamentu plenārsēdēs un kā konsultantiem piedalīties Eiropas lietu komiteju sanāksmēs, kā arī piedalīties specializēto komiteju sanāksmēs, kad tajās tiek apspriesti attiecīgās Eiropas Savienības tiesību aktu daļas, vai kā konsultantiem piedalīties attiecīgo politisko grupu sanāksmēs;
10. iesaka piešķirt atbilstīgu budžetu, lai specializētās komitejas organizētu sanāksmes ar atbilstošajām dalībvalstu parlamentu komitejām un Eiropas Parlamenta referenti ar saviem kolēģiem dalībvalstu parlamentos, un iesaka izskatīt iespēju tehniski nodrošināt videokonferences starp dalībvalstu parlamentu un Eiropas Parlamenta specializēto komiteju referentiem;
11. uzskata, ka dalībvalstu parlamentu pilnvaru palielināšana, ņemot vērā atbilstību subsidiaritātes principam, kā to paredz Lisabonas līgums, sniegs iespēju jau sākuma posmā ietekmēt un rūpīgi pārbaudīt Eiropas tiesību aktus un veicinās labāku likumdošanas procesu un tiesību aktu saskaņošanu ES līmenī;

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

12. konstatē, ka dalībvalstu parlamentiem pirmo reizi ir noteikta loma ES lietās, kura atšķiras no viņu lomas valstu valdībās, sekmē stingrāku demokrātisko kontroli un ar kuru Savienība tiek pietuvināta tās pilsoņiem;
13. atgādina, ka, pirmkārt, un galvenokārt, saskaņā ar atbilstošajiem konstitucionālajiem noteikumiem un tiesību aktiem, dalībvalstu parlamentiem ir jāsteno kontrole pār savām valstu valdībām;
14. uzsver to, ka dalībvalstu parlamentiem ir būtiska loma ES tiesību aktu īstenošanā un ka šajā jomā liela nozīme būtu paraugprakses apmaiņas mehānismam;
15. šajā sakarībā norāda, ka elektroniskas platformas, proti, interneta vietnes *IPEX* ⁽¹⁾, izveidošana informācijas apmaiņai starp parlamentiem ir liels solis uz priekšu, jo šādi īstajā laikā var pārraudzīt ES dokumentus dalībvalstu parlamentu un Eiropas Parlamenta līmenī un vajadzības gadījumā dalībvalstu parlamentos veikt to transponēšanu valstu tiesību aktos; tāpēc uzskata, ka ir nepieciešams pietiekošs Eiropas Parlamenta finansējums sistēmai, kas jau ir izveidota un darbojas;
16. uzskata, ka ir sistemātiskāk jāpārtrauc pirms-likumdošanas dialogs starp dalībvalstu parlamentiem un Komisiju (tā dēvētā Ž. M. Barozu iniciatīva), lai likumdošanas procesā jau savlaicīgi iegūtu informāciju par dalībvalstu parlamentu nostāju; aicina dalībvalstu parlamentus darīt pieejamus šajā sakarībā sagatavotos atzinumus vienlaikus arī Eiropas Parlamentam;
17. atzinīgi vērtē panākumus, kas pēdējos gados gūti, attīstot Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu sadarbību ārlietu, drošības un aizsardzības jomā;
18. atzīst, ka dalībvalstu parlamentiem ir svarīga nozīme, sniedzot informāciju valsts līmeņa debatēm par kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP) un Eiropas drošības un aizsardzības politiku (EDAP);
19. atkārtoti pauž bažas par to, ka parlamentiem ir nepietiekama pārskatatbildība par KĀDP un EDAP finansēšanas sistēmu un ka tāpēc sadarbība starp Eiropas Parlamentu un dalībvalstu parlamentiem ir jāuzlabo, lai panāktu visu šo politisko aspektu demokrātisku kontroli ⁽²⁾;
20. lai nodrošinātu saskaņotību un efektivitāti un novērstu darbību dublēšanos, prasa izbeigt Rietumeiropas Savienība (RES) asamblejas darbību, tiklīdz saskaņā ar Lisabonas līguma stāšanās spēkā RES pilnībā un galīgi tiek integrēta Eiropas Savienībā;

COSAC loma

21. uzskata, ka COSAC politisko lomu nākotnē noteiks ciešā sadarbība starp Eiropas Parlamentu un dalībvalstu parlamentiem un ka COSAC atbilstoši Amsterdamas līgumam pievienotajam Protokolam par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā primāri joprojām jābūt forumam informācijas apmaiņai un vispārējām debatēm par politiskiem jautājumiem, kā arī paraugprakses apmaiņai, ņemot vērā dalībvalstu valdību pārbaudes ⁽³⁾; uzskata, ka informācijai un debatēm, otrkārt, ir jākoncentrējas uz likumdošanas aktivitātēm, kas attiecas uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, un uz subsidiaritātes principa ievērošanu Eiropas Savienības līmenī;

⁽¹⁾ *IPEX* — Starpparlamentu ES informācijas sistēma, kas oficiāli sākusi darboties 2006. gada jūlijā.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija leģislāciju nolīgums par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību (OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.) un ES līguma 28. panta 3. punkts.

⁽³⁾ Sk. iepriekšminētās pamatnostādnes par attiecībām starp valdībām un parlamentiem Kopienas jautājumos (obligātie norādījumi).

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

22. pauž apņēmību pilnībā īstenot savas pilnvaras, lai pildītu pienākumus saistībā ar COSAC darbību un turpinātu nodrošināt tehnisku atbalstu COSAC sekretariātam un dalībvalstu parlamentu pārstāvjiem;

23. atgādina, ka Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu darbībām COSAC ir jābūt saskaņotām un tās nedrīkst sadrumstalot vai nepareizi īstenot ārējas ietekmes dēļ;

24. uzskata, ka specializētās komitejas ir vairāk jāiesaista COSAC sanāksmju sagatavošanā un jāveicina to dalība šajās sanāksmēs; uzskata, ka delegācija ir jāvada Konstitucionālo jautājumu komitejas priekšsēdētājam un tajā jāiekļauj specializēto komiteju priekšsēdētāji un referenti, kas izskata attiecīgās COSAC sanāksmes dienas kārtībā iekļautos jautājumus; uzskata, ka ir svarīgi informēt Priekšsēdētāju konferenci un Parlamenta deputātus pēc katras COSAC sanāksmes par tās norisi un rezultātiem;

*

* *

25. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Pilsoņu iniciatīvas īstenošana

P6_TA(2009)0389

Eiropas Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūcija ar prasību Komisijai iesniegt priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pilsoņu iniciatīvas īstenošanu (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā EK līguma 192. panta otro daļu,
- ņemot vērā Lisabonā 2007. gada 13. decembrī parakstīto Lisabonas līgumu, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,
- ņemot vērā Līgumu par Konstitūciju Eiropai ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2008. gada 20. februāra rezolūciju par Lisabonas līgumu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2006. gada 19. janvāra rezolūciju par pārdomu periodu: struktūra, temati un konteksts, lai novērtētu debates par Eiropas Savienību ⁽³⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 39. un 45. pantu,
- ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu un Lūgumrakstu komitejas atzinumu (A6-0043/2009),

⁽¹⁾ OV C 310, 16.12.2004., 1. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0055.

⁽³⁾ OV C 287 E, 24.11.2006., 306. lpp.